

Taiteellinen tutkintotyöni nykytaiteen kentässä

Taiteellinen tutkintotyöni on installaatio kaupunkitilassa. Teos on käytännön syistä väliaikainen. Installaatio muodostuu kankaisesta 90 cm x 200 cm kokoisesta vaakasuuntaiseen porraskaiteeseen kiinnitetystä banderollista ja Finlaysonin vanhimpien rakennusten muodostamasta ympäristöstä. Banderollissa on koko kankaan kokoinen kuva, joka liittyy tunnistettavasti nykypäivän mainoskuvastoon.

Kuvassa näkyy etualalla ruskettuneet, pehmenneet ihmiskasvot ja taustalla meri kreikkalaisine saarineen. Nämä tuovat mieleen matkailu- ja kosmetiikkamainoksen. Banderollia lähempää tarkasteltaessa erottuu myös kuvan päällä oleva teksti: ”Katsoessasi tätä sinulta voi jäädä ympäristössäsi jotain tärkeämpää huomaamatta.” Teos ottaa näin kantaa kaupunkikuvan kaupallistumista vastaan muistuttaen ympäristön muista arvoista. Näin teos liittyy osaksi 70-luvulla syntynyttä poliittisesti kantaaottavan taiteen perinnettä, kuten niin suuri osa muustakin nykyaikaisesta taiteesta.

Parin viime vuosikymmenen aikana taide ja taiteilijat ovat ottaneet yhä enemmän kantaa ympäristöön liittyviin kysymyksiin, ja viimeisen vuosikymmenen aikana maailman globalisoituneessa tehdään Suomessakin yhä enemmän taidetta, joka kommentoi kaupunkitilaa moniulotteisempänä ilmiönä kuin pelkän visuaalisuuden kannalta. Tämä liittyy yleisesti postmodernin ajan taiteeseen – ei pyritä pelkistämään teoksia tai asioita yhteen pohjimmaiseen perustaan, vaan tutkitaan ilmiöiden eri tasoja, koska ne ovat sinällään kiinnostavia.

Postmodernille taiteelle (moderniin verrattuna) on myös ominaista, että teoksen elinkaari ja aineellisuus ei ole olennainen asia teoksen arvon kannalta, vaan teoksen sanoma. Tämä pätee myös taiteelliseen tutkintotyöhöni. Aineellisuuden, teoksen gloorian ja arvoesineomaisuuden sijaan nykytaiteessa korostuu usein dokumentoinnin merkitys, osaksi teknisten toisto- ja jakelumenetelmien kehittymisen takia, osaksi ekologisten pyrkimysten motivoimana. Teos jää elämään nettisivuille ja arkistoihin valokuvina ja teksteinä, vaikkei tarjoakaan samaa kokemusta kuin todellisena oikeassa ympäristössään.

Nykytaiteelle on tyypillistä – ja mahdollista – valita teoksen tekniikka niin, että se palvelee teoksen sisältöä mahdollisimman hyvin. Esimerkiksi median ja talouden ilmiöitä voidaan kommentoida niiden omilla välineillä, vaikka tämä saattaakin toisinaan olla taiteilijalle taloudellisesti mahdotonta.

Taiteellinen tutkintotyöni liittyy hyvin hienovaraisesti paikkasidonnaisen taiteen perinteeseen. Teoksen materiaali ja banderollimainen ulkomuoto yhdistävät sitä tekstiilitehdasmiljöön työläishistoriaan. Lisäksi tekstin sisältämän viittauksen ympäristöön voidaan ajatella viittaavan tässä ympäristössä nimenomaan Finlaysonin historiallisiin rakennuksiin julkisivuineen. Tässä mielessä voitaneen sanoa, että paikka on osa teosta. Postmodernin ajan taideteokset viittaavat usein historiaan ja linkittävät sen nykyisyyteen. Näin tapahtuu myös taiteellisessa tutkintotyössäni.